

Jörestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 63. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1933 március 18

A köztisztaság

Egy város életében elsősorban azt jelentené, hogy ha valaki kilép az utcára, legalább is ne falábbal tegye meg az utat a szatécshoz, vagy pedig legközelebbi szomszédjához. Azután még azt is jelentené, hogy szemétdomb ne lehessen sem a külvárosok, sem a belvárosok egyetlen uccája, vagy egyetlen tere sem. De a köztisztaság fogalmát még úgy is precizírozhatnánk, hogy az uccatisztítási segéd, fő, vagy nemtudjukhogyanhívják alkalmazottjai, házmesterek és vicék ne úgy és akkor seperjék az uttesteket, illetőleg a portájuk előtti járdát, amikor a munkába siető munkás, vagy polgár rohanása idején, kora reggel tüdejében műhelybe cipeli azt a pár kiló szemétport, amelyet kénytelen a seprők alul felfelhőző tömegből felszip-pantani. De jelenti a köztisztaság fogalmát az is, hogyha a Malom-árkot elzárják, azt ne tartásuk he-tekig viz nélkül. Mert akármennyire is felderítő látvány a Malom-árkok medrének régiségétára, a kül-lönböző edények cserepeiből a víz-sodra által összehordott és lera-kott műemlékek tömege, vagy az oszlásnak indult állati hullák bána-tos megbujása a meder zombék-ja, kövei, partszakadékaik között, mégis csak elsősorban minden ter-mészetet és muzeumot kedvelő egyéneknek először is az orrát csa-varja meg kellemetlen erővel az a-bűz, ami a meder Kolozsváron vé-gszállagzó disztelen medréből fel-esap, feláramlik, felbugyborékol és főleg belehasít a szagló idegek-be. Jön a jótékony tavasz nemso-kára. A nap már kacérkodik a tél-utóval. De jönni fog majd a zápor is. Esetleg felhőszakadás. Ez az-lán bedolgozik alaposan a külte-mületeknek is. Először azért, mert az uccákon való járás valóság-gal akrobatai ügyességet igényel, de főleg jó cipőt, ami nincs. De a ta-vaszi és a nyári esők után meg-maradnak a békanyálás pocsolvák, a különböző mikrobáktól bezöi-dült ároknak nevezett bacillus pa-takok, amelyek megfertőzik a leve-gőt. Meg a tüdőt és alaposan az egészségét is holmi kis járvány-alakjában. Ha mindezt megszüntet-né a város közigazgatása, akkor ezt neveznénk köztisztaságnak. Egyelőre azonban maradjunk meg az óhajnál. A magas városi taxák-nál. Hogy arról ne beszéljünk, hogy ebből elvégre juthatna vala-mennyi összeg a mostoha köztisz-taságnak is.

Európa új korszakát várja Olaszország MacDonald és Mussolini római találkozásától

LONDON. Az angol sajtó igen nagyfontosságot tulajdonít MacDonalddal és Sir John Simon római útjának. A lapok kiemelik a két ország régi barátságát, érdekközösségüket a Locarnói szerződés alapján, közös békitő és mérsékelt irányzatukat az európai politikában.

A „Daily Telegraph” diplomáciai levelezője céloz arra, hogy egyrészt Mussolini nagy befolyása Németországra, másrészt Anglia befolyása Franciaországra a mérséklet oldalán esik majd latba, ugy-lehet.

a római látogatás egyrészt az olasz-francia félreértések eloszlatásához, másrészt a francia-német feszültség enyhítéséhez járulhat hozzá.

A „Morning Post” hangoztatja, hogy az angol miniszterek római útja alkalmával nem lesz szó angol-olasz szövetségről, de a két ország

új esoportosulás magvát alkotja a békéért való küzdelemben.

amelyben Franciaország is igen fontos szerepre lesz hivatva.

ÚJ KORSZAK NYILIK EURÓPÁBAN

RÓMA. MacDonald miniszterelnök és Sir John Simon külügyminiszter szombaton érkezik Rómába. Utjuk egy részét repülőgépen teszik meg.

A lapok kedvezően ítélik meg MacDonald miniszterelnök és Sir John Simon külügyminiszter római látogatását.

Lehet — írja a „Popolo di Roma” —, hogy

ettől a találkozástól kezdve új korszak nyílik Európában.

A „Messagero” így ír: „Mussolini és az angol államférfiak találkozásával kapcsolatban csak a legjobbakat lehet jósolni.”

RÓMA. Az összes olaszországi lapok MacDonalddal angol miniszterelnök olaszországi útjáról és annak jelentőségéről írnak. A „Popolo d'Italia” többek között ezeket írja: „MacDonald látogatása Mussolininél csak kezdés, mert az európai államok vezetőférfiai sorra el fognak majd jönni Mussolinéhez, a fasizmus megteremtőjéhez tárgyalni.

Az angol miniszterelnök érkezéséről a következő

olasz hivatalos jelentést

adták ki:

„Az angol miniszterelnök és külügyminiszter jelenléte Genfben bebizonyította, hogy találkozásuk Mussolinivel okvetlenül szükséges. Az olasz kormány erre meg-

hívást intézett MacDonalddhoz és Sir John Simonhoz, hogy mielőtt Genfből hazatérnének Londonba, előbb Rómába jöjjenek.

Az angol miniszterek örömmel tesznek eleget a meghívásnak és pénteken éjjel szándékoznak Genfből utnak indulni Róma felé.”

Szélhámos trükkel 50 ezer lejes

bankjegycsomót loptak el a Romcomit szolgájától a Nemzeti Bank kolozsvári fiókjában

CLUJ-KOLOZSVÁR. Páratlan és vakmerő zsebtolvajlás színtere volt ma délelőtt 11 órakor a Banca

Nationala kolozsvári fiókjának. Unió-uccai pénztárhelyisége. Ulesan Sándor, a Romcomit Bank szolgálja 850 ezer lejt akart a Nemzeti Bank pénztárába befizetni. Amíg a szolgálja a bankpénztár előtt a pénzeit számolgatta, egy mellette álló fiatalember figyelmeztette a bank szolgáját, hogy leejtett egy ötszázlejes bankjegyet.

A szolgálja a figyelmeztetésre lehajolt a földre, fel is vette a bankjegyet s tovább számolgatta a pénzt, amikor legnagyobb meglepetésére a földről felvett 500 lejes bankjegy főlegesen maradt, de ugyanakkor egy köteg 500 lejes bankjegy 50 ezer lej értékben eltűnt.

A bankszolga azonnal átlátta, hogy a földről felvett ötszáz lej a mellette álló zsebtolvaj részéről csak trükk lehetett, aki maga dobta a földre a bankjegyet, hogy amíg a szolgálja annak felvételével foglalatokodik, addig a pénztárasztalról ellophassa a pénzköteget. A szolgálja a pénztárteremben körülnézve, nem látta a fiatalembert, mire szólt a pénztárnoknak, aki megnyomta az asztalán levő vészcsengőt. A vészcsengő riadójelzése a kapunál szolgálatot teljesítő rendőr azonnal lezárta a kaput s ugyanakkor telefonon értesítették a központi rendőrséget.

Amíg a rendőrség megérkezett, a bank helyiségeit senki sem hagyhatta el. A rendőrség részéről a telefonértesítés után néhány percel

Draghiciu rendőrigazgató, Marozan rendőrkapitány és Moholean büntügyi referens érkezett ki a helyszínre, akik azonnal megkezdtek a bank helyiségében levők igazoltatását. Az igazoltatás alkalmával két regáti fiatalember vont maga-ra a rendőrség figyelmét, akik mindketten elsőosztályú vasuti bérletjegyekkel igazolták magukat. A két fiatalemberről néhány perc alatt kiderült, hogy Gavrilescu Gyorgye Alexandru és Mitica N. Marian Dumitru ismert bukaresti zsebmetszőkkel azonosak.

A két zsebmetsző tagadta, hogy ők lopták volna el az ötvénezer lejt, de a bankszolga az egyikben ráismert arra, aki figyelmeztette a földön levő ötszáz lejesre s így a zsebmetszők elleni gyanu megerősítést nyert. A motozáskor a zsebtolvajoknál nem találták meg az ellopott pénzt, de tüzetes kutatás után az ellopott ötvénezer lejt a lépcsőház egyik lábtörője alatt a rendőrség hiánytalanul megtalálta s visszaadta a kétségbeesett, de szerencsésnek nevezhető bankszolgának.

A két zsebmetszőt a rendőrségre szállították, ahol megkezdtek a kihallgatásokat. A zsebmetszők látva, hogy tagadásuk mit sem használ, beismerő vallomást tettek s elmondották, hogy még egy társuk van, akivel közösen indultak el erdélyi turnéra, de Kolozsváron a vállalkozásuk csődöt mondott. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be a harmadik bukaresti zsebmetsző kézrekerítésére is.

SPORT

Vasárnap játszik Berlinben a német-francia futballmérkőzést. A német csapat a következő: Jakob, Haringer, Wendl, Gramlich, Hergert, Fischer, Lachner, Rohr, Lindner, Kohierski.

Vénus—AMTE Nemzeti Bajnoki mérkőzés Bukarestben. A Nemzeti Bajnokság második fordulójában a bukaresti Venus az aradi AMTE csapatával játszik Bukarestben. A két csapat találkozását élénk figyelemmel kíséri Románia sporttársadalmá.

Tekesport hírei. A mérkőzések eredményei: Remény—Hercules 146—124. Pálma—Oituz 174—165. Rapid—Törekvés 110—87. A mérkőzések beosztása: Szombat d. ü. Moricz (Matador) és Zegreanu (Victoria) Gárdan pályán. Este 8 órakor Weipertnél Kombinált házbajnokság. Este 8 órakor Szabó pályán a Remény ünnepélye. — Leigazolást nyertek: Szántó Andrásné, Miniera—Ticu Colonia. 1364. Gáli Albert, Turul—Kolozsvár. 1365. Kispál Elek, Hercules. 1366.

Tekező mérkőzések eredményei. Sport—Oituz, 13 játkos: 163:133. Avram Iancu—Turul, 13 játékos: 158:142. Rapid—Törekvés, 9 játékos: 110:87. Remény—Hercules, 13 játékos: 146:124. Pálma—Oituz, 14 játékos: 174:165.

Tekező sport. Bejelentett mérkőzések. Szombaton: Délután 3 órakor Gárdan-pálya, Moricz—Zegreanu között 90 dobásos sportmérkőzés. Este 8 órakor Kombinált Házbajnokság, Weipertnél, FTC—Oituz, Talpas-pályán. — Vasárnap délelőtt Gloria—Someseni (Szamos falváról) Gárdan-pálya. Este 8 órakor Remény 100 tagu ünnepélye diszelnökei tiszteletére (szombat helyett). Hétfőn Bástya—Amateur Turós-pálya. Kedden Matador—Románia Arena Gárdan. FTC—Sport Talpas-pálya. — Leigazolást nyertek: Szántó Andrásné, Miniera—Ticu Colonia 1364. Gáli Albert, Turul (Cluj). 1365. Kispál Elek Hercules 1366. Bacsoni Géza Kath. Kör (Cluj). 1368. Kaszó Jenőné Kombinált (Cluj). 1369.

RÁDIÓ

SZOMBAT, március 18.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: Előadás. 19.25: A hangverseny folytatása. 20: Előadás. 22: Szimfónikus hangverseny. 22.20: Ének. 22.35: Cigányzene.

Budapest. 10.15: Bertha-zenekar. 15: Déli harangszó. 15.05: Gramofon. 17: Gyermekrádió. 18: Fuvós-zenekar. 18.10: Rádiósok postája. 19.40: Orgona. 20.10: Figyelő. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

Bécs. 17.45: Mandolin. 18.35: Oscar Jascha-zenekar. 20.45: Részletek modern operettekből. 23.05: Isy Geiger-zenekar.

Biztosítsa pénztét!

Eladó olcsón, ottlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a kiadóban. Ugyanőköt kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Végrehajtás és árverés mellőzését rendeli el a pénzügyminiszter a kisebb adók behajtásánál

BUCURESTI. A pénzügyminiszterium körrendeletet adott ki a körrendeletben, amint hírlik, a pénzügyigazgatóságok az adóbehajtások terén alkalmazandó könnyítésekre és jóakaratra inti. A rendelet első részében a miniszter arra utasítja az adóbehajtó közegeket, hogy a jelenlegi

kiseb adók behajtását szorgalmazzák elsősorban.

A nagyobb összegű adó behajtásánál pedig

legyenek tekintettel a nehéz helyzetre és adjanak részletfizetési engedményeket.

Az adóhátralékokra vonatkozóan úgy intézkedik a miniszteri körrendelet, hogy az ezer lejnyi adóhátralékok felhajtásánál lehetőleg

tekintsenek el a foglalásoktól és végrehajtásoktól.

Igyekezzenek úgy felhajtani az adóhátralékokat, hogy ne vegyennek igénybe erőszakosabb lehetőségeket.

Memorandumban kérik az italmérők a monopolpálinka kényszerárúsításának megszüntetését

TIMISOARA-TEMESVÁR. Az érvényben levő monopól törvény értelmében minden italmérő birság terhe alatt köteles legalább 20 liter monopól pálinkát és 5 liter szeszt raktáron tartani. A monopól pálinka a gyümölespálinkákkal tulságos magas ára miatt nem veheti fel a versenyt, s így tulajdonképpen arról van szó, hogy **a monopól pálinkáját a vendéglősöknek kell megvásárolniuk, mert eladni amugy sem tudják.**

Ebben az ügyben a temesvári vendéglősök szindikátusa memorandumot intézett a monopól vezérigazgatóságához s

a memorandumban kérte a kényszerárúsítás megszüntetését.

A vezérigazgatóság, mint értesülünk, még nem válaszolt a memorandumra.

Nem tudja elutaztatni a toloncoakat illetőségi helyükre a rendőrség, mert nincs vasuti jegy

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az ügyészség fogházából néhány nappal ezelőtt több határátlépőt szállítottak a központi rendőrségre, hogy illetőségi helyeikre toloncolják őket. Ezek a szerencsétlen emberek a rendőrség kezifogdájában várják szabadulásuk perceit.

A szabadulás órája azonban nap-nap után késik, mert a rendőrség csak korlátolt számú toloncjegy fölött rendelkezik.

Ha a jegy elfogy, utat kell kérni, melyeknek megérkezése heteket vesz igénybe. Így történik meg

az a sajnálatos állapot, hogy a toloncokra várók mondhatni életük nélkül, hideg cellában várják ki szabadulásukat.

A rendőrségnek ugyanis nincs semmi olyan alapja, amelyből a letartóztatásban levő foglyokat élelmezze

s ha a fogolynak nincsen pénze, úgy a néhány heti toloncútlételeire való várakozás közben a szó legszorosabb értelmében éheznek. És csak a könyörület juttat nekik pár falat kenveret.

Talán az állami gépezet körforgásának lassúsága mellett is el lehetne kerülni a kiszabaduló foglyok sanyargatását, ha

a fogház a szabadulás előtt néhány nappal értesitené a rendőrséget, hogy mikor és hány embere szabadul ki.

s a kelő időre a rendőrség is beszerezhetné a szükséges vasuti jegyeket s nem kellene a foglyokat a rendőrségen várakoztatni. De ehhez szív kell, már pedig a hivatalos személyeknél meg is van, de a pénz, sajnos, hiányozni szokott.

SEHOLSEM TALÁLJÁK A KOLLOZSVÁRI OLASZ-ROMÁN BANK CSEKKCSALÓJÁT

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestét!” megírta, hogy két nappal ezelőtt beállított az Olasz-Román Bankba egy ismeretlen férfi és egy szabályos 50 ezer lejről szóló fizetési utalványt mutatott be. Miután a bank pénztárosa kifizette a pénzt az ismeretlen nyugodtan tovább állt.

Csak később derült ki, hogy a fizetési utalvány hamis volt

A károsult kolozsvári pénztintézet azonnal megtette a feljelentést az ismeretlen ellen. A rendőrség bevezette a nyomozást, de

eddig még nyoma sincs a körmön font, ravasz szélhámosnak.

A rendőrség egyébként országos körözőlevelet bocsátott ki az összes rendőrhatalóságokhoz.

SZINHAZ és MOZI

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, március 19-én (délután): *A madarász.* Hétfőn, március 20-án: *Bukaresti drámai előadás.*

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Vasárnap 2, 4, 8 és 10 órakor új műsor: *Ut a menyország felé.* Vagy: (Opium, morfium, alkohol). Társadalmi dráma. Főszerepben a közönség kedvencei: Charles Farrell és Janet Gaynor.

Vasárnap 6—8-ig *Marx ünnepély.* Hétfőn 5 és 7 órakor: *Ut a menyország felé.*

Szerdán 5 és 7 órakor utoljára: *Ut a menyország felé.* Főszerepben: Charles Farrell és Janet Gaynor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdetre 3, 6, 9 órakor: *Tarzan a leopárdok között.* Főszerepben: Natalie Kingston, Frak Meril. Ezenkívül: *Hadifogoly.* (Szerelem ellensége). Piéré Bernát regénye. Főszerepben: Warner Baxer.

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmárciaduláhat gasabb árban vásárol a RECORD aranybevitő. Cal. Victoriai v. Kossuth L.-u.)1. Óra és ékszer speciálista

Bortermelők figyelmébe!

Három helyiségből álló üzletem van italméréssel, berendezéssel, nagy pincével, a belváros közepén, forgalmas helyen, melyet betegség miatt olcsón kiadok. Leveleket „Jó üzlet” jelígre a kiadóba kérek.

ELADÓ írógép, patefon, Piata Cuza Voda 7., udvar.

GYÜMÖLCSFAK, diszfák tejes orgonák, rózsafák stb. enyedi falkolából kaphatók Griger virágkerteszetében. Honvéd-ucca 39.

Vasöntöket felvesz a Hirsch-vasöntöde.

KIADÓ KÉT SZOBA, KONYHA, speiz és egy szoba, konyha, faskamrával. Vízvezeték és villanyvilágítás. Tíz darab állat részére modern istálló és csür. Megtekinthető Str. Aventureasii (Kalandos-ucca) 16. Bővebb felvilágosítással Balázs István, Maramureseului-ucca 38. szolgál.

SZOLIDSÁGBAN KÖZISMERT ócskaruüzlet elad és vesz használt ruhákat. Glück, Főter 18.

EGY NAGY JAZZ-DOBOT teljes felszereléssel bérbé, esetleg megvételre keresek. Cim: Babos, Erzsébet-ut 32. szám 12-től 4-ig.

Gyorstalpaló félóra alatt meglehet várni. Férfitalpalás 65, nőitalpalás 45 lej. Varga, N. Jorga (Jókai-u.) 23.

Pilangó-ucca 21. szám alatti telek, 2 szoba, konyha, faskmra, betonpince minden elfogadható áron eladó. Értekezni lehet Pilangó-ucca 21. szám alatt.

Zenekar részére gyakorlott zongorista nőt, vagy férfit keresek. Cim: Erzsébet-ut 32. szám, Babos. 12—2-ig.

FÜSZERBERENDEZÉS jégszekrény, nagy puld. 1 hordó jó káposzta, boros hordók eladók. Cim a kiadóban.

Ócska öntöttvasat minden mennyiségben vesz a Hirsch-vasöntöde.

KIADÓ garzon lakás, 2 szoba, fürdő, előszoba, rendelőnek, irodának. Str. Memorandului 4.

HÁZALÓ ügynököt gyakorlatlalt felvesszünk, könnyen eladható közszükségleti cikkhez. Cim a kiadóban.

Anglia nem tette magáévá a rajnavideki incidens miatt Németországhoz intézett francia demarsot

Szabadonbocsátották a kommunista gyilkosságért halálraítélt hitleristákat

BADEN. A beutheni törvényszék által egy kommunista lengyel állampolgár megölése miatt 1932 augusztus 22-én elítélt

öt nemzeti szocialistát Hitler Adolf birodalmi kancellár intézkedésére, hír szerint, tegnap szabadonbocsátották.

Az öt vádlottat a különbiróság annakidején

halálra ítélte.

A halálos ítéleteket később a birodalmi kormány életfogytig tartó fegyházra változtatta.

HOROGKERESZTES RAZZIA A MŰVÉSZTELEPEKEN

BERLIN. A horogkeresztes „Angriff” jelentése szerint tegnap a déli órákban a wilmersdorfi művész-kolónia telepén ismét nagyszabású razzia volt. A művésztelepet 350 rendőr kordonnal elzárta és számos lakást alaposan átkutattak.

Az utóbbi napokban a művésztelepről igen sok művész szinte pánikszerűen menekült és ezek elhagyták a német fővárost is. A rendőrség ezért kénytelen volt az elhagyott lakásokat erőszakkal felnyitni.

A művésztelep közelében fekvő Laubenheimer-platzon nagyobb csoport rohamosztag gyűlt össze, akik üdvívalgás közepette máglyára rakták és elégették a művésztelepen talált zászlókat.

MEGSZÜNTETTÉK AZ „EMBERI JOGOK LIGÁJA” NÉMETORSZÁGI MŰKÖDÉSÉT

BERLIN. Az „Emberi Jogok Ligájának” német tagjai elhatározták, hogy

ÖZINK

vegyszeres és kelmefestő intézetének titka, hogy bármilyen színre a legkétségtelenebben

FEST,

ugyhogy az átfestésnek semmi nyoma sincs és az átfestés sem a testet, sem a fehérneműt, nem piszkítja. És ahogy ÖZINK

TISZTÍT

azzal versenyezhet a leg-híresebb németországi vegytisztítókkal.

a németországi Liga tevékenységét beszüntetik.

A Liga németországi tagjai viszályosítanak minden felelősséget azokért az intézkedésekért, amelyeket külföldön az ő nevükben foganatosítanak, mivel nem gyakorolhatnak semmiféle befolyást a Liga tagjaira, akik már nem tartozkodnak Németországban.

ANGLIA NEM CSATLAKOZIK FRANCIAORSZÁGNAK A KEHLI INCIDENSEK MIATTI DEMARSÁHOZ

LONDON. A „Daily Telegraph” értesítése szerint az angol kormány nem csatlakozott a francia

kormány berlini demarsához a kehl incidens miatt.

A „Times” bizonyos megértéssel ír arról, hogy a kehl incidensnek tisztán belpolitikai és átmeneti jellege volt. A barnaingeseknek segédrendőrökké való átalakítása azonban a lap szerint sérti a békeszerződést.

HAMBURGBAN LETARTÓZTATTAK EGY VEZÉRŐRNAGYOT

HAMBURG. Schönaich báró szolgálaton kívüli viszonybeli vezérőrnagyot az elmúlt éjszaka rheinfeldi birtokán porosz rendőrök nagyobb különítménye őrizetbe vette. Lakásán széleskörű levelezést és iratokat foglaltak le.

Hindenburg megszünteti a köztársasági színeket

BERLIN. Hindenburg birodalmi elnök elrendelte a hadseregben a felségjelvények megváltoztatását. A birodalmi hadilobogó színe továbbra is a fekete-fehér-piros marad, közepén a vaskeresztel.

A fekete-piros-arany sarok a zászlóból elmarad. A hadihajók homloklobogója a jövőben az új birodalmi hadilobogó lesz megfelelően kicsinyített méretben. A tengerészeti hatóságok lobogói is a megfelelő módon változnak meg. A hadsereg tagjainak sapkáján a kokárda a fekete-fehér-piros színeket viseli.

Az olasz „Correspondenza”, amely a Vatikán félhivatalosának számít, nagy cikkben

dicsőíti a német horogkeresztesek „tisztogató és „történelmi” mozgalmát és biztatja Hitleréket a harmadik birodalom megteremtésére.

A lap felszólítja a német centrum-pártot, hogy feltétlen csatlakozzék a horogkeresztesek mozgalmához és tagjai lépjenek be Hitler kormányába. A világsajtó szinte egyetemesen leszögezi, hogy a Correspondenza cikke azonos felfogású a vatikán hivatalos lapjának a német ügyben elfoglalt álláspontjával.

A Romániához csatolt nyugati határvárosok „magyarságáról” vitatkozott Herriot-val egy francia publicista - az „Universul” szerint

BUCURESTI. A bukaresti „Universul” szerint „Arad és Nagyvárad” címmel éles polémikák folytak egy francia publicistával, aki a Herriot elnökletével tartott konferencián, amely Közép-Európa helyzetét vette vizsgálat alá, többek között kijelentette, hogy Románia nyugati határszélét nem jól állapították meg, mivel olyan területeket is kapott ez az ország, amelyek sohasem tartoztak Erdélyhez s olyan városokat, mint Arad és Nagyvárad amelyek lakosságuk aránya szerint magyar városok. Herriot azonban jobban ismeri Közép-Európa helyzetét, valamint a „Páris körüli

szerveződések történetét”, állapítja meg az „Universul”, mint a vele vitázó publicista. Azonkívül itt vagyunk mi is (t. i. az „Universul”), akiknek jobban kell tudnunk, hogy meddig terjed a határ és melyek a mi elvitathatatlan jogaink a népi szabad akaratából a csatolt területeken. És csak a magyar propagandisták különböztetik meg Erdélyt s Erdély. és a Tisza közötti vidéket. Azonban a történelem azt bizonyítja, hogy Arad és Nagyvárad is mind Erdélyhez tartozott. A népesség tekintetében pedig az „Universul” hivatkozik Fényes Eleknek 1839-ben megjelent sta-

tisztikai kimutatására, amely szerint Arad város lakóinak többsége román s a megye 156 faluja között 138 tiszta román, 4 német, 4 magyar-román, 3 román-német és 2 vegyes. Végeredményben a magyar statisztika szerint is 107 esztendővel ezelőtt Arad megyében 161 ezer 790 román volt 34 ezer 40 magyarral szemben. Ehhez hasonló Biharnak és Nagyváradnak a helyzete is. Biharmegyében 438 falu közül 335 tiszta román falu volt.

Mindezek azt bizonyítják, állapítja meg az „Universul”, hogy Arad és Nagyvárad vidékén a lakosság többségét a románság képezi. És ha a magyaroknak érdekükben áll az igazságot meghamisítani, hogy ezáltal követelhezzék a trianoni békeszerződés revízióját, a francia publicistáknak, akik a közép-európai helyzettel foglalkoznak, kívánatos volna, hogy ne hagyják magukat befolyásolni „Gömbs tábarnok hazafiai” által és vegyék fontolóra komolyan, mielőtt valamit állítanak, nemcsak Franciaország és szövetségesei érdekében, de legalább a történelmi igazság és valóság kedvéért, ami a legnagyobb komolyságot követeli egy tekintélyes írótól, — intj az „Universul” cikkének befejezésében a francia publicistát.

HOLNAP HIRDET A TÁBLA ÍTÉLETET A B-LISTÁS RENDŐRTISZTVISELŐKNEK A KINCSTÁR ELLENI EGYESÍTETT PEREBEN

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mára tüzte ki a kolozsvári ítélőtábla második szekciója a B-listára helyezett rendőrtisztviselőknek a kincstár ellen indított pereiben az ítélethirdetést. Tekintettel azonban arra, hogy a tábla első szekciója előtt ugyanilyen per van folyamatban, amelyben ítélethirdetés holnap lesz, a második szekció elhatározta, hogy az ügyeket egyesítve, egyszerre fog a rendőrtisztviselők mindkét csoportja ügyében ítéletet hirdetni.

(—) Az Erdélyi Kárpát Egyesület „Gyopár” turista-csoportja f. évi március hó 19-én, vasárnap, gyalogos és kerékpáros túrákat rendez. A gyalogosok utiránya: Ördögárok, Hétölesfa és Kórod. A kerékpárosok Bakos Ferenc vezetésével Bánffyhunyadra mennek. Mindkét csoport reggel 8-kor indul a Mátyásház elől. Vendégeket szívesen látnak.

(—) Gyűlést tartanak a hadirokkantak. A hadirokkantakat és özvegyeket felhívják, hogy március hó 20-án, hétfőn délután 6 órakor a városháza termében megtartandó gyűlésre minél számosabban jelenjenek meg, mivel több a rokkantakat és özvegyeket érdeklő ügy kerül megvitatás alá.

„VICTORIA”
kalapszalonomat áthelyeztem Regele Ferdinand 23. szám alá a **Talpa Üzlethelyiségébe**
Kérem vigyázni a cég nevére, mert két üzlet van egymás mellett. Ezután is olcsó és szép, divatos kalapokat árusítok.

Halász Lajcsi énekes cigányprimás és **Rác József** kombinált dzsessz zenekara játszik a

REGAL kávéházban
VOLT FERDINAND

a kolozsvári elit közönség kedves találkozóhelyén ezentúl mindennap

TÁRSADALMI ÉLET

(—) Majláth püspök a Katolikus Kör Szent József-ünnepélyén. A kolozsvári Katolikus Kör vasárnap délután hat órakor Brassai-ucca 3. szám alatti disztermében Szent József-ünnepélyt rendez, amelyen Sándor Imre, a Katolikus Népszövetség igazgatója tart ünnepi beszédet. A műsor többi részét ének- és zeneszámok, szavaltok töltik be. A Kolozsváron tartózkodó Majláth Gusztáv Károly püspök is megígérte az ünnepségen való részvételét.

FELMENTETTE AZ ITÉLŐTÁBLA IS OSVADA MÉRNÖKÖT A SIKKASZTÁS VÁDJA ALÓL

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma tárgyalta a polgári ítélőtábla Stopni Iuonak Osvada Enil ellen tett bünvádi feljelentését. Mint emlékeztetés, annakidején a kolozsvári törvényszék már egyszer felmentette Osvada Emilt a sikkasztás vádja alól. A mai tárgyaláson aztán teljes mértékben beigazolódott Osvada ártatlansága s így a tábla Filipescutanácsa is felmentette a vádlottat a terhére rótt büncselekmény alól.

FELHIVÁS AZ O. P. I. S. TAGJAIHOZ

AZ O. P. I. S. KÖZLEMÉNYE:

Programunk folytatásaképpen felállítottuk az összes képviselői helyeinken az alant felsorolt osztályokat, hogy így tagjainknak ténylegesen mindennemű ügyeik gyors és eredményes elintézésében segítségére legyünk az ingyen orvosi vizsgálat, ingyen ügyvédi tanács, mindennemű bevásárlási és utazási, szórakozási kedvezményeken és hóvégi készpénzsegélyeken kívül is. Tekintettel arra, hogy már mindenfajta megbízás érkezett be, már is felkereshetők összes képviselőink, hogy onnan tagjaink megfelelő utbaigazítást nyerjenek és pedig:

1. Bármily irányú elhelyezkedés és alkalmaztatást illetően;
2. készpénzkölcsönökre vonatkozóan;
3. ingatlan adás-vételre vonatkozóan;

4. az ország bármely területére adandó megbízásokra vonatkozóan melyek törvényesen elintézhettek.

Itt hívjuk fel tagjaink szíves figyelmét, hogy szabályzataink értelmében minden képviselőnkél panaszkönyv van, amelybe mindennemű panaszt, kérést, vagy kérdést az illető anyanyelvén be lehet írni és az erre vonatkozó elintéztést a képviselőnkől a legsürgősebben kérni.

Biztosak vagyunk, hogy tagjainknak programunk folytatásos megtartása által még további megfizethetetlen előnyöket fogunk biztosítani a csekély havi 20 lej tagsági díj ellenében. Csak sziveskedjenek szolgálatainkat minél gyakrabban és minden irányban igénybe venni!

Kiváló tisztelettel:

„O. P. I. S.” kerületi igazgatósága. Cluj, Str. Regina Maria 15. szám.

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Pötér 7.

Szovjet-Oroszország még nem válaszolt Angliának a mérnökök letartóztatásáért hozsaintézott demarsára

LONDON. A „Jóestét!” tegnapi számában részletesen beszámoltunk az Anglia és Szovjet-Oroszország között kitört konfliktusról. Anglia moszkvai követe a benyújtott demarsra még mindig nem kapott feleletet a moszkvai kormánytól. A letartóztatott mérnökök közül kettőt szabadlábra helyeztek, de szabadonbocsátásuk előtt nvi-

latkozatot kellett aláírniok, amely szerint kötelezik magukat, hogy nem hagyják el Moszkvát. A letartóztatott mérnököket 19 órán át vallatták, de semmiféle brutalitást nem követtek el velük szemben. Az angol kormány nagyon komolyan foglalkozik a még mindig nem tisztázódott, igen bonyolult ügyei.

Erélyes intézkedéssel akarják végét vetni az egészségügyi hatóságok a csodadoktorok és kuruzslók garázdálkodásának

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az egészségügyi minisztérium a mostanában gombamódra elszaporodó

csodadoktorok és kuruzslók garázdálkodása ellen erélyes akcióba kezdett.

Ennek az intézkedésnek alapját az képezi, hogy a Székelyföld és Erdély, de különösen a Regát igen sok helyéről feljelentések mentek a minisztériumhoz, hogy

akadályozzák meg ezeknek a ráolvasóknak káros működését.

A feljelentések alapján az egészségügyi minisztérium erélyes hang-

körlevelet bocsátott ki az ország valamennyi főorvosi hivatalához, amelyben utasítja őket, hogy a legkönyörtelenebbül lépjenek fel a csodadoktorok ellen.

Miután ezeknek működése közveszélyes és az orvosi kar érdekeit is nagyon sérti, értesülésünk szerint az orvosszövetség is akcióra készül a falusi csodatevők ellen.

Akar Ön olcsó

TÜZIFÁT

100 kg. I. oszt. száraz aprított bükkfa házhoz szállítva **62 lei**

CARPAȚIA

Tüzifatelep, Str. Decebal 15. (v. Rudolf-ut)

Nyomában van a rendőrség a Hosszu-uccai kertben elásott méhmagzat bűnös anyjának

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnapi számukban jelentettük, hogy a Malom-árok medrében egy hathónapos méhmagzatot találtak. A rendőri nyomozás a talált embrió ügyében még jóformán meg sem indult, amikor már újabb hasonló esetet jelentettek tegnap délután a körponti rendőrség ügyeletes tisztjénél.

Tegnap délután ugyanis a Hosszu-ucca 27. számú ház kertjét rendezték. Amikor a gereblyével egy csomóba rakott kerti gáz bolygattak meg, amelyet még az őszkor

sepertek halomba, a gereblye fogai egy oszlásnak indult 8 hónapos méhmagzatot kapartak elő a felszínre.

A találát embrióról jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan a szolgálatos tiszt szállott ki a helyszínre a nyomozás levezetése végett. A helyszíni nyomozás alkalmával már olyan adatok kerültek a rendőrség hirtokába, amelyekből a magzatelhajtó anya kiletére lehet következtetni s az anya közeli letartóztatása vágható.

Ég és föld között lovagló helyzetben zuhant le a padlásról a megérült villanszerelő a III. kerületi rendőrség helyiségében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Végzetessé válható katasztrófa színhelye volt a múlt héten a Vágóhid-térre áthelyezett III. kerületi rendőrség. A kerületi rendőrség új helyiségében ugyanis a villanyvezetéket szerelték át. Az új vezeték az épület padlásán keresztül feszítették ki. Amint a szerelők dolgoztak, az egyik szerelő lába alatti leszakadt a padlás s a szerelő két lába belefuródott a szoba

mennyezetébe, míg a két láb közt területen a mennyezet gerendája szilárd maradt és a szerelő

lovagló helyzetben zuhant rá a gerendára, míg lábai az alatta levő szobába lógtak le.

A szerelőt kellemetlen helyzetéből a rendőrség emberei szabadtolták ki. A szerelő az ütődés következtében a lábgyékán szenvedett sérüléseket.

NAGY TÖMEGEK RÉSZVÉTELEVEL ÜNNEPELTÉK MEG MAGYARORSZÁGON MÁRCIUS 15-ÉT

BUDAPEST. A hagyományos fénytel és nagy tömegek részvételével ünnepelték meg Magyarországon a március 15-ét.

A gyűléstilalom miatt a szokásos felvonulások elmaradtak, de a különböző társadalmi egyesületek mindenütt hazafias ünnepeket rendeztek.

A Magyar Nemzeti Diákszövetség a Vigadóban rendezett hazafias matiné, amelyen Hóman Bálint magyar kultuszminiszter képviselőjében Szity Kálmán államtitkár jelent meg. Az emlékbeszédet Mester Miklós, a kerületi szövetség tagja tartotta meg. Beszédében azt hangoztatta, hogy a mai fiataloknak leginkább az fáj, hogy

a közéletben alig talál követés re méltó ideálokat s vezéreket, akiknek bizalommal és lelkesedéssel léphetne nyomába.

A Társadalmi Egyesületek Szövetségének küldöttsége a Petőfi-szobornál ünnepelte meg a nemzeti ünnepet. A szobornál Jovorniczky Jenő mondotta az ünnepi beszédet. Hazafias ünnepeket rendeztek a budapesti görögkeleti magyar egyház, valamennyi középiskola, az Egyetemi Közgárdák és Mezőgazdák Egyesülete. Az egyes templomokban istentiszteletet tartottak.

BIZONYÍTÉKOK HIÁNYÁBAN FELMENTETTÉK DAIANU ES-PEREST A TELEKCSALÁS VÁDJA ALÓL

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestét!” annakidején megírta, hogy Dăianu kolozsvári görög katolikus esperes ellen több kolozsvári lakos telekcsalási pert indított. A törvényszék több megszakítással tárgyalta az érdekes ügyet és a mai tárgyaláson Dăianut a vád alól bizonyítékok hiányában felmentette.

MA ITÉL A TÖRVÉNYSZÉK A TORDASZENTLÁSZLÓI LEÁNYGYILKOSSÁG ÜGYÉBEN

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék ma tüzte ki tárgyalásra Mátyás Péter Jóska tordaszentlászlói legény gyilkossági ügyét. Mátyás Péter Jóska a múlt évben egy Tordaszentlászlón rendezett mulatságon

kedvesét több késszurással megölte.

Mint a tanukihallgatásból kiderült, a szerelmes legény a gyilkosság elkövetésekor meglehetősen részeg volt. Ittas állapotban panaszkodott a szeretőjének, hogy nemsokára ka tonának kell mennie s így a leányzó magára fog maradni. Kérte a leányt, hogy

várja meg, amíg letelik a katonai ideje s akkor aztán házasságra lépnek.

A leány erre azt a kifogást emelte, hogy

nem várhat két hosszú évig. Mátyás Péter Jóska a leánynak erre a kijelentésére

kirántotta csizmaszárából a bicskáját s azt kétszer a leány hátába szúrta.

A leány a helyszínen kiszenvedett. Lapunk zártakor az érdekes tárgyalás még tart és tekintettel a nagy számban felvonultatott tanúkra, ítélelhozatal előreláthatólag csak a késő délutáni, vagy holnap lesz.

HIREK

Naptár Március 18. Szombat. Róm. kath. Sándor. Prot. P. Căiril. Görög. Auschn. Izr. Adár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-út) 64-66., balra.

Jóestét!

GAZDASÁGI VÁLSÁG.

Már a gazdagok is sirnak. Tegnap hoztam hozzá egy ember, akinek három háza van Kolozsváron és kér tőlem ezer forintot.

- Na és adott?
- Persze.
- Na ez szép dolog. És ki volt ez az ember?
- A háziúr, aki a múlt havi házáért jött...

ELŐLEG.

- I. színész: Hová megy?
- II. színész: Megyek előlegért a direktorhoz.
- III. színész: Szegény ember, ne menj te előlegért a direktorhoz, inkább menj a postára.
- IV. színész: Mít csináljak én a postán?
- V. színész: Add föl a reményt...

PRAKSZIS.

- Egészen kezdő hivatalnok részére sok fizetést kér.
- De tessék meggondolni, hogy minél kevesebb praxsis nélkül milyen nehezen megy a munka...

Inspekción gyógszertárak.

Dr. Olaru, Regina Maria (Deák Ferenc-ucca), Minerva, Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér), Popa, Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér).

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: délnyugati légáramlat, erős hőemelkedés, nyugat felé felhősödés várható.

Szenttéavatás a Vatikán államában. XI. Pius pápa bejelentette, hogy május 2-án szenttéavatás fog történni a Vatikán államában.

Elfogadta a város vezetősége a vízművek 1932. évi mérlegét. A városi bizottság tegnapi ülésén tárgyalta a vízművek 1932. évi mérlegét, amelyet hosszas vita után elfogadott.

Nincs járvány Kolozsváron. A városi főorvosi hivatal legutóbbi jelentése szerint, járványos betegségek csupán szórványosan fordulnak elő a város területén. Az áprilisi megbetegedések általában könnyű lefolyásúak és komplikációk nem fordulnak elő.

Eltemették Tordamegye volt kormányzóját. Bágyoni Csej László földbirtokos, Tordamegye vármegye volt kormányzója vasárnap tragikus módon elhunyt. Temetése tegnapi délután az egész város részvétele mellett a szubprefektus bevezetésével a vármegye nevében.

Uj német postabélyegeket hoznak Kolozsvárhoz. A közeli jövőben Németországban az egyik sorozatot Himmler képe fogja díszíteni. A másik sorozatot Wagner zenedrámaiból részleteit fogja ábrázolni.

Szombat este érkezik Kolozsvárra Kéthly Anna. Mint már a „Jóestét!” közölte, a szociáldemokraták Marx-ünnepélyén Kéthly Anna is szerepel a programban, mint most értesülünk, Kéthly Anna magyar országgyűlési képviselő szombaton este érkezik Kolozsvárra, mely alkalommal a kolozsvári szociáldemokrata párt vezetősége ünnepélyes fogadtatásban részesíti az illusztris vendéget. Március 19-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Magyar Színházban rendezendő emlékünnepeken fogja Kéthly Anna magyar nyelven az ünnepi beszédet tartani. Román nyelven pedig dr. Lotar Rădăceanu kamarai képviselő. A Magyar Színházban rendezendő ünnepélyen kívül délután 6 órakor az Építőmunkás Otthonban vetített képekkel, szavalókórossal és a vendégek Marx méltatásával telített program ünnepély lesz. A Magyar Színházban rendezendő emlékünnepeken kívánatos, hogy mindenki pontosan jelenjen meg, miután az pont fél 11 órakor kezdődik meg, jegyek a nagy érdeklődésre való tekintettel már csak igen korlátozott számban kaphatók a szervezeteknél és a Munkás Ujság kiadóhivatalában.

Meghalt egy 104 éves magyarországi asszony, aki életében egyszer sem volt beteg. A magyarországi Szamosmentj Csenger községben tegnap 104 éves korában meghalt Bihari Gáborné. A magas kort elért asszony e hosszú idő alatt egyetlen egyszer sem volt beteg. Orvosnál nem járt és orvosságot nem szedett. A halottkém megállapítása szerint a halál okát agykori végegyengülés okozta.

Az indiai takács-madarak többnejűek. Ali hindu természet-tudós egy indiai madárfajta különös többnejűségéről ír egy angol folyóiratban. Az indiai takács-madár gajambnagysága, szép tarka tollu madár. A nőstények csoportokban költenek. Mielőtt azonban megalakítanák a költőtelepet, a hímek igen művészi fészkeket építenek számukra. Mikor készen vannak, csak akkor jelennek meg a nőstények. Alaposan megvizsgálják a fészkeket s mindegyik kiválasztja a neki megfelelőt. Némelyik fészkekre ketten is pályáznak. A fészkekválasztás után a hímek udvarolni kezdenek az általuk készített fészkek kiválasztottjának. Ezzel megkezdődik a házasság. A költésnél azonban a hímek új fészket csinálnak s ehhez ismét új nőstényt eszokolgatnak. De új párjukat is hamarosan elhagyják s megint új fészket készítenek. Ezek a többnejű madarak fáradhatatlanok a fészkeképítésben s így folyton cserélgetik a párjukat.

Becsületsértési per egy tanító gyerekvérése körül. Bran Simon mezőszávaj lakos állat becsületsértés vádjával terhelve a kolozsvári járásbírósal előtt. Az ügy előzménye az volt, hogy Bran Simonnak kislfia egy szép napon sirva jött haza az iskolából, mert a tanító agyba-főbe verte. Természetes, hogy az apa ezt nem hagyhatta annyiban s gyermekét kézenfogva, beállított az iskolába, ahol felelősségre vont a tanítót. A felelősségrevonásból botrány és később becsületsértési per lett. A járásbírósal, tekintettel a bűnügy komplikált voltára, elhalasztotta az ítélethezátalt, azzal, hogy az ügyben új tanúk kihallgatása szükséges.

Husz évig sanyargatta istállóban elzárt félszemű gyermekét egy keletlen házaspár. Varsó külvárosában a rendőrség — feljelentés folytán — egy keletlen házaspár gyalázatos rémtettére jött rá. A vagyonos emberek 20 év óta az istállójukban egy ketreche zárva tartják félszemű gyermeküket, aki most 42 éves. A szerencsétlen már beszélni sem tud és fogsága óta nem mosdatták, a ketrecheből ki nem engedték és vályukból etették, mint a sertéseket.

Tizliter bor elfogyasztásának ára: halál. Halálos kimenetelű fogadás történt Mrazovica faluban, ahol Lukics Ádám hatvanöt éves gazdálkodó, aki nagy ivó hírében állott, fogadást kötött egy ismeretlen emberrel, hogy tiz liter bort megiszik. A versenyt az öreg Lukics meg nyerte, de az elfogyasztott alkoholtól úgy berugott, hogy haza kellett szállítani. Otthon lefektették a teljesen elázott embert. Az éjszaka folyamán Lukics gyomrában meggyulladt az alkohol és reggelre az öreg ember szörnyű kínok között kiszivedett.

Dömpingtermelés van a japán pótlék herkeiben. A tokiói császári palota egyik fényes termében évezredes szertartások kíséretében szavalták el az idei dalszavverseny díjnyertes költeményeit. A költemények tárgya — a Mikádó írta elő, hogy miről szóljanak a költemények — a hajnali tenger volt. A pályázatra 37.000 vers érkezett be. Először a Mikádó költeményét szavalták el egymásután ötször, azután a császárnéét háromszor, a királyi hercegeket és hercegnőket kétszer és végül a verspályázat győzteseinek költeményét olvasták fel, de ezeket már csak egyszer.

A közlekedési rendőrség felhívása az autótulajdonosokhoz. A kolozsvári rendőrség közlekedési ügyosztálya felhívja mindazokat a tulajdonosokat, akiknek a kvesturán bejegyzett motoros járművük van, hogy 10 napon belül nyilatkozatot nyújtsanak be a közlekedési ügyosztályhoz a következő adatokkal: 1. Név. 2. Foglalkozás. 3. Lakás pontos címmel. 4. A jármű milyensége (tura, kamion, motorbicikli, traktor stb.). 5. Márka. 6. Tipus. 7. Hány lóereje. 8. A motor száma. 9. Az alváz száma. 10. Karosszéria alakja. 11. Ülőhelyek száma. 12. Súly. 13. A hengerek száma. 14. A világító lámpák nagysága. 15. Térfogata. 16. A kerekek minősége. 17. A benzintartály képessége. 18. Kilométerenkénti benzinfoogyasztás. 19. A tartalék tartály képessége. 20. Tartalék Kaucsuk. 21. Milyen céből használják a járművet (személyszállítás, teherszállítás stb.).

A levegő súlya. Az ember hajlandó azt hinni, hogy a levegőnek alig van súlya, pedig a levegőnek igen figyelemreméltó súlya van. Egy köbméter levegő súlya 1.29 kilogramm. Ebből ki lehet számítani, hogy egy nagyobb szoba levegőjének a súlya 150—200 kilogramm. A hidrogén súlya ugy viszonylik a levegő súlyához, mint 0.0069 az 1-hez. Ezért emelkedik fel a levegőben a hidrogénnel töltött léggömb. Egy ember felemeléséhez 5—600 köbméteres léggömb szükséges. Piccard tanár léggömbjének irtartalma, amellyel a sztratoszférába emelkedett, 14 ezer köbméter volt.

HAT NAGYOBB BETÖRÉST ISMERT BE A KOLOZSVÁRON LETARTÓZTATOTT ARADI BETÖRŐ

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap szombaton munkában jelentettük, hogy a rendőrség letartóztatott egy betörőtársaságot, amelyet több kolozsvári betöréssel vádusítanak. A betörők között szereplő Weith István aradi betörő eddig hat nagyobb betörést ismert be, amelyek egy részét Kolozsváron, míg más részét Désen, Nagybányán és Segesváron követte el. Többek között Weith István tört be 1927-ben dr. Kertész kolozsvári ügyvéd irodájába, ahonnan egy kazettából 28 ezer lejt lopott el. A betörő kihallgatása még tovább folyik.

MACDONALD UJ LESZERELÉSI TERVEZTE A GYŐZŐ ÁLLAMOK HADSEREGLÉTSZÁMÁNAK LESZÁLLÍTÁSÁT, A LEGYŐZÖTTÉKÉNEK PEDIG KÉTSZERESRE FELEMELÉSÉT JAVASOLJA

GENF. MacDonald angol miniszterelnök tegnap ismertette általános érdeklődés közepette a leszerelési tervét. Az angol miniszterelnök javaslata azt kívánja, hogy

öt évi időtartamra tiltsanak el mindennemű fegyverkezést és a hadseregek létszámát a győztes államoknál szállítsák le, a legyőzötteknél ugyanilyen arányban növeljék.

MacDonald leszerelési terve szerint

Magyarország, Törökország és Bulgária 60—60 ezerre emelhetnék fel hadseregeik létszámát, míg Románia 150 ezer főnyi, Jugoszlávia és Csehszlovákia 100—100 ezer főnyi katonaságot tarthat készletben.

Az angol miniszterelnök leszerelési tervét a jövő hét esütörtökjén tárgyalja a leszerelési értekezlet.

A sajtószabadság ünnepén elköszönt a budapesti „Népszava”-t A budapesti „Népszava” tegnap megjelent számát a vizsgálóbíró elköszöntötte. A lap „Március 15-ike” címen vezető cikket közölt, amelyben a vizsgálóbíró és a sajtóügyész osztályellenes írgatást talált. A rendőrség az elkobzást elrendelő végzést március 15-én korán reggel kapta kézhez és így a „Népszava” minden feltalálható példányát lefoglalták.

Jegyzik a dollárt a külföldi tőzsdéken. A nemzetközi tőzsdéken újra megindult a dollár jegyzése. Ezzel a dollár tuljutott válságának mélypontján.

Mikor fizetnek forgalmi adót a nyomdatulajdonosok? A pénzügyminiszter legújabb leiratában közli, hogy a nyomdatulajdonosok csak akkor tartoznak forgalmi adót fizetni, ha 6 szakmunkásnál többet, vagy 5 lóerőnél erősebb gépeket használnak üzemükben.

Nagyobb Eifel-tornyot akar építeni egy francia mérnök. 1937-ben tartandó párisi világkiállítás alkalmából egy francia mérnök tenni. A tornyot a Mont Vaierier te 700 méter magas tornyot akar építené helyezni el és annak építési költsége 160—200 millió lejbe kerülne. A tornyba 500 méteres magasságáig autót vezetne fel és a néző az utolsó kétszáz métert liften teheti meg.

Országos mozgalmat kezdeményez a kolozsvári iparostársadalom az erőszakos adóbehajtások miatt és a túl magas városi taxák csökkentése érdekében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Évek óta égető problémája az ország iparoságának az a kiáltó igazságtalanság, amellyel a mindenkori kormányzat őket kezeli. Nem volt még az a körülmény, hogy a gazdasági lezüllés teljesen tönkretette a kisipart és a gyárak konkurrenciája valóságoslag az utolsó falatot szedte el előlük.

Az állam maga valósággal ráduplázott minderre és az adóztatás terén olyan kibírhatatlan terhekkel sújtotta az iparosságot, ami már mélyen létérdekkükbe vágott.

Az állam először is nem vette figyelembe azt, hogy a kisipar termelése az utolsó évtized során máig,

mintegy 50-60 százalékkal csökkent,

hanem az adók mérséklése helyett olyan magasra emelte az állami közterheket, amelyek még jobban a nyomorúságba kergették a kéziszakmákat.

Szinte páratlan az az ötletesség, amellyel a pénzügyi találékonyosság formát talált arra, hogy a kisiparos utolsó garasát is elszedje.

A különböző adók tömege annyira felsorakozott, hogy a legnagyobb nyomorúsággal küzdő kisiparos is,

mintegy huszféle címen fizette be a kincstár kasszájába a kiizzadt obulust.

Szobafestési a legolcsóbban vállal **Lazarovits** Bethlen-u. 6. (Régi Iparkamarával szemben)

Azaz, hogy fizette volna. De nem bírta. Aki pedig nem bírta, annak elvitték minden valamire való szerszámaikat,

hogy még a sovány kereseti lehetőségétől is megfossszák.

Ennek az államakciónak végső eredménye nem is lehetett más, mint az, hogy

az ország területén a kisiparosság tizezrével adta be az iparhatóságnak iparjogát.

Azután legjobb esetben elment munkásnak, de

nagyobbrésze benmaradt a munkanélküliség hatalmas táborában.

Azok a kisiparosok pedig, akik szerszámaik mellett maradhattak, ma az előtt a helyzet előtt állanak, hogyha gyors segítség nem jön, kihullik a szerszám kezükből.

A gyors segítség helyett pedig az jött, hogy az állam most különböző késedelmi kamatok szedésével az egyébként is magas adókat felnöveszti 15 százalékkal és ezt

az így megsúlyosított adót drákói szigorúságu rendeletek-

kel vasalja be az iparosságban.

Az állami adók nagysága és túlszigorú behajtása mellett az iparostársadalomnak másik sérelme a városi taxák túlméretezett összege, amelyet a legjobb akarattal sem tud fizetni.

Ezek a problémák azok, amelyek

március 19-én, vasárnap délután 10 órakor az Ipartestület

helyiségében tartott nagygyűlésen szóba kerülnek.

Eminens érdeke tehát Kolozsvár iparosságának az, hogy ebben a mozgalomban részt vegyen és a gyűlésen minél nagyobb számban képviselje szakmáikat.

Igaz ugyan az, hogy az iparosság eddigi minden megmozdulása falrahányt borsó volt.

De hát csodák csak történhetnek.

Fel akarták robbantani ekrazittal a temesvári igazságügyi palotát

TIMISOARA-TEMESVÁR. Végzetessé válható robbanás történt tegnap a temesvári igazságügyi palota előtt. Az igazságügyi palota előtt elhaladó

villamos sínekre ismeretlen tettesek ekrazit-patronnal helyeztek, amely hatalmas dörrenéssel robbant fel.

A patronban kevés robbanó-

anyag volt s így az ijedségen és az uccai járókelők között támadt pánikon kívül egyéb bajt nem okozott. A rendőrség lázasan nyomoz, mert az a gyanúja, hogy

komoly merénylet készült, amely csak azon hiúsult meg, hogy a patronban kevesebb ekrazit volt, mint amennyire a merénylők számítottak.

Kommunista röpiratok terjesztéséért letartóztattak négy nagyváradi ifjúnunkást

ORADEA-NAGYVÁRAD. A nagyváradi rendőrség napok óta tartó nyomozás után letartóztatta Schwartz Emanuel, Mészáros János, Nagy István és Kbai László ifjúnunkásokat kommunista tartalmu röpiratok terjesztéséért. A rendőrség megállapítása szerint a

letartóztatott ifjúnunkások, amellyel, hogy a városban nagymennyiségű röpiratot szórtak szét, még gyűjtöttek is a vörös segélyalapról. A nyomozás még nem fejeződött be, s így a letartóztatottakat csak később adják át az ügyészségnek.

Meghosszabbítják az évvégéig az iparpártolási törvény érvényességét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hiteles helyről azt az értesülést nyertük, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium

a folyó évi április hó 1-én lejárató iparpártolási kedvezményt december végéig meghosszabbítja.

Ez különösen a külföldi nyersanyagokat feldolgozó vállalatokat érintik elsősorban, mert azok már jóelőre lekötötték nyersanyag

mennyiségüket.

Kalkulációjukat a kedvezményrel járó engedmények alapján készítették el.

Tehát sürgősen szükség volt a törvény hatályának kitolására. A kereskedelem és iparügyi minisztérium azon az alapon hosszabbította meg az év végéig az iparpártolási törvényt, mert akkorra elkészül az erre vonatkozó új törvény is.

Elkészült a csikágói világkiállításra Kolozsvár zászlaja, de nem lehet elküldeni, mert egy lelkes városi polgár megfelebbezte a költségeket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hat hónappal ezelőtt átirat érkezett Csikágó városától a kolozsvári városi tanácshoz. Az átiratban Csikágó városa azt kérte, hogy küldje el a város vezetősége a város zászlóját, illetőleg címerét Csikágóba, hogy ott a világ valamennyi városának

zászlójával együtt kiállítsa.

Csikágó városának kérése tetszhetett a város vezetőségének, mert azonnal tanács elé vitték az ügyet, amely

egyhangu jelkesedéssel kimondta, hogy elkészítetteti a város zászlóját

és elküldi Csikágóba, hogy emlékkodjanak a jenik Kolozsvár színein.

A zászló annak rendje és módja szerint elkészült. Nehéz selyemből brokátból kivarrva. Valóságos iparművészeti remekmű volt és nem került sokba.

A számla mindössze 2900 lejt tett ki.

Kincses Kolozsvár ennyit csak megtehet a külföld előtti reputációjára érdekében" — hangzott az egyöntetű vélemény a tanácsosok körében.

A zászló elkészült ugyan s már már elindítják a hosszú tenger utra, ha közbe nem jön dr. Biaga Aurél kolozsvári ügyvéd felebbezése a zászló elküldése ellen, amit a kolozsvári revíziós bizottsághoz nyújtott be azzal, hogy

Kolozsvár zilált pénzügyi helyzete nem engedheti meg azt a fénytűzést, hogy semmisségeként súlyos összegeket fizessen ki a város vezetősége.

A közigazgatási törvény ugyanis megengedi azt, hogy a polgárság köréből bárki a város vezetőségének határozatát megfelebbezze.

A törvénynek ez a rendelkezés jogosítja fel dr. Biaga Aurél ügyvédet arra, hogy a város vezetőségének

sorozatatos határozatait megfelebbezze és ezzel a város vezetőségének munkáját lényegesen megnehezítse.

A magunk részéről tisztelettel adózunk dr. Biaga ügyvédnek azért a fáradozásaiért, amelyeket város ügyei iránt érdeklődik. Előző törvényben biztosított joga van.

Nem tartjuk helyesnek azonban azt, hogy olyan ügyek kimenetelére előfordítsen akadályokat, amelyek nemhogy nem jelentenek nagyobb teherletelt a városnak, de a város reputációjának az ügyet szolgálják.

ÁLARCOS RABLÓK MEGTÁMADTAK ÉS FEJBEÜTÖTTÉK A BUDAPESTI OPERA BALETTMŰVÉSZÉT, AZUTÁN ELRABOLTÁK TŐLE PÉNZTÁRCÁJÁT

Csányi László, a budapesti Operaház balettművésze, aki tegnap az Árva Józsi három csodája című balettnél nagyon szép sikert aratott, tegnap este izgalmas kalandos estét élt át. A fiatal táncművész Kézdivásárhelyen lakik és tegnap este hazafelé tartott, amikor

az erdő fái mögül hirtelen a férfi ugrott elő, megtámadták fejbeütötték és 21 pengőt tartalmazó pénztárcáját elrabolták tőle.

Csányi László segítségért kiáltott, mire a rablótámadók elmentek. A táncművész bejelentette az esetet a rendőrségnek, amely kapott személyleírás alapján a reszi a rablótámadókat.

Gróf Bethlen István előadása Frankfurtban. Gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök tegnap előadást tartott a Majna melletti Frankfurtban Magyarország politikai helyzetéről. Az előadást, amelyen Frankfurt társadalmának szociális nézete-java megjelent, a közönség nagy tetszéssel fogadta.

Magános férfi magános közszéri nőnél lakást keres. Cím: kiadóba kérek „Magános” jellegű

Takarmányrépa vagon tétélekben eladó
Dézsma-ucca 5.